

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและแนวทางการพัฒนา

จากข้อมูลและผลการวิเคราะห์ในบทที่ 3-4 สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 บทบาทในการรองรับแรงงานภาคอุตสาหกรรมของชุมชนเมือง จ. ชลบุรี

ชุมชนเมือง จ. ชลบุรี โดยส่วนใหญ่มีบทบาทในการรองรับแรงงานภาคอุตสาหกรรมประเภทอุตสาหกรรมอาหารฯ เนื่องจากเป็นประเภทอุตสาหกรรมที่มีโรงงานและแรงงานอุตสาหกรรมจำนวนมากที่สุดในเขตชุมชนเมือง โดยเป็นแรงงานที่มีระดับการศึกษาต่ำและไร้ฝีมือ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นแรงงานที่ย้ายมาจากภายในภาคตะวันออกด้วยกันเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือแรงงานจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำหรับขนาดโรงงานที่รองรับแรงงานนั้นส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดเล็กที่มีขนาดแรงงาน 1 - 9 คน ต่อแห่ง เท่านั้น จะเห็นได้ว่าประเภทอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์กับลักษณะเด่นหรือศักยภาพของพื้นที่ศึกษาเนื่องจากเป็นแหล่งเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตรซึ่งใช้เป็นวัตถุดิบป้อนโรงงานอุตสาหกรรมอาหารฯ นอกจากนี้จากการที่พื้นที่ศึกษาส่วนใหญ่มีความสมบูรณ์ของโครงสร้างพื้นฐานจึง ไม่ว่าจะเป็น การคมนาคม การประปา การไฟฟ้า และการคมนาคม ฯลฯ ย่อมสนับสนุนให้พื้นที่ศึกษาเป็นแหล่งดึงดูดการลงทุนจากนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศ รวมทั้งเป็นแหล่งงานที่สำคัญภาคอุตสาหกรรมที่ดึงดูดแรงงานภายในภาคและภาคใกล้เคียงเข้ามาทำงานดังกล่าวด้วย

5.1.2 ศักยภาพและข้อจำกัดในการรองรับแรงงานภาคอุตสาหกรรมของชุมชนเมือง จ. ชลบุรี

1) ศักยภาพในการรองรับแรงงานภาคอุตสาหกรรมของชุมชนเมือง จ. ชลบุรี

ชุมชนเมืองที่มีศักยภาพเป็นแหล่งงานภาคอุตสาหกรรมรองรับแรงงานภาคอุตสาหกรรม ได้แก่ ชุมชนเมืองในเขตอำเภอเมือง โดยเฉพาะ ทต. บ้านสวน ทม. ชลบุรี ทต. แหลมฉบัง ทต. อ่าวอุดม เมืองพัทยา และ ทม. แสนสุข โดยลักษณะโรงงานที่ตั้งกระจายตัวอยู่ริมถนนสายสำคัญโดยเฉพาะทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 ซึ่งสามารถขนส่งวัตถุดิบมายังโรงงาน และกระจายสินค้าไปยังพื้นที่อื่นๆ หรือจังหวัดอื่นๆ ได้สะดวก นอกจากนี้ชุมชนเมืองแหลมฉบังได้รับสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีเป็นพิเศษกว่าพื้นที่อื่นเนื่องจากอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบังทำให้เป็นอีกปัจจัยที่ดึงดูดการลงทุนด้านอุตสาหกรรม รวมทั้งการมีท่าเรือน้ำลึกซึ่งเป็นประโยชน์ในการขนส่งระดับนานาชาติก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญในการดึงดูดการลงทุนเช่นกัน

2) ข้อจำกัดในการรองรับแรงงานภาคอุตสาหกรรมของชุมชนเมือง จ. ชลบุรี

จากการศึกษาในบทที่ 4 พบว่า ชุมชนเมือง จ. ชลบุรี โดยส่วนใหญ่จำเป็นต้องเร่งปรับปรุงด้านบริการทางสังคมโดยเฉพาะในการจัดสรรบุคลากรทางการแพทย์หรือสาธารณสุขเพื่อรองรับการใช้บริการของประชา

กรซึ่งผลการศึกษาพบว่าแทบทุกอำเภอมีข้อจำกัดทางด้านนี้สูง ยกเว้นอำเภอเมือง โดยเฉพาะการขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ที่สำคัญ อาทิ ทันตแพทย์ แพทย์เภสัชกร ส่วนพยาบาลนั้นมีข้อจำกัดเฉพาะในบางพื้นที่เท่านั้น

สำหรับทางด้าน โครงสร้างพื้นฐานก็เป็นอีกประเด็นปัญหาที่จำเป็นต้องปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อสร้างโครงข่ายการคมนาคมขนส่งและสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบไฟฟ้าที่สามารถกระจายไปทุกพื้นที่ชุมชนเมือง และการบริการน้ำที่มีคุณภาพทดแทนการใช้น้ำบาดาลในหลายชุมชนเมือง รวมถึงการกระจายระบบสื่อสารให้ครอบคลุม เพื่อรองรับโอกาสในการลงทุนที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต และแรงงานที่เพิ่มขึ้นในอนาคตเช่นกัน

5.2 วิสัยทัศน์ในการพัฒนา

5.2.1 กำหนดให้ชุมชนเมืองบ้านสวน แหลมดบัง อ่าวอุดม เมืองพัทยา แสนสุข และชลบุรี คงความเป็นชุมชนเมืองที่มีฐานเศรษฐกิจมาจากอุตสาหกรรมไว้ โดยเน้นการพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรมที่สามารถใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นมาประกอบในการผลิต เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าสินค้าหรือพืชผลให้กับท้องถิ่น

5.2.2 กำหนดให้ชุมชนเมืองแสนสุขสามารถเป็นทั้งศูนย์กลางทางด้านการศึกษาและความเป็นชุมชนเมืองอุตสาหกรรมได้อย่างเหมาะสม

5.2.3 กำหนดให้ชุมชนเมืองโคขรรอบชุมชนเมืองอุตสาหกรรมสามารถพัฒนาเป็นแหล่งที่พักอาศัยที่มีคุณภาพที่สำคัญของแรงงานภาคอุตสาหกรรมในอนาคตได้

5.2.4 กำหนดให้ชุมชนเมืองอุตสาหกรรมมีระบบขึ้นทะเบียนแรงงานภาคอุตสาหกรรมไว้ เพื่อประโยชน์ด้านการวางแผนพัฒนา และใช้มาตรการด้านการจัดเก็บภาษี ณ จังหวัดที่ทำงานแทนจังหวัดที่อยู่ตามทะเบียนบ้าน

5.3 แนวทางในการพัฒนาชุมชนเมืองจังหวัดชลบุรีเพื่อรองรับแรงงานภาคอุตสาหกรรม

สำหรับแนวทางในการพัฒนานั้นผู้ศึกษาได้จำแนกออกเป็นประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

5.3.1 ด้านคุณภาพแรงงาน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเร่งสนับสนุนด้านการศึกษา การฝึกอบรม และทักษะต่างๆ ทางวิชาชีพให้กับแรงงานเพื่อให้แรงงานมีระดับการศึกษาที่สูงขึ้นและเป็นการยกระดับฝีมือแรงงานให้สูงขึ้นเช่นกัน ซึ่งจะทำให้แรงงานสามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต ซึ่งจะเปิดโอกาสในการว่างงานลงและช่วยลดความสูญเสียในการผลิตจากการทำงานของแรงงานอันเป็นการลดต้นทุนในการผลิตให้กับโรงงานด้วย

5.3.2 ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ปรับปรุง ซ่อมแซม และบำรุงรักษา หรือสร้างสาธารณูปโภคและสาธารณูปการต่างๆ ใหม่หรือเพิ่มเติมหรือขยายขนาดให้กระจายตัวความเหมาะสมและความสำคัญของพื้นที่ และสามารถเข้าถึงพื้นที่ชุมชนต่างๆ ได้ เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณการใช้งานจริงที่มีในปัจจุบันและที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตจากประชากรจริง

จากทะเบียนราษฎรและประชากรแฝง รวมทั้งแรงงานแฝง อันจะเป็นการลดปัญหาความไม่สะดวกจากการได้รับบริการ ปริมาณการให้บริการไม่เพียงพอหรือไม่สามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างทั่วถึง และความปลอดภัยที่จะเกิดขึ้นกับชีวิตและทรัพย์สิน รวมทั้งรองรับการใช้งานของโรงงานอุตสาหกรรมที่มีในปัจจุบันและน่าจะมีโอกาสสร้างเพิ่มขึ้นหรือขยายกิจการ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในปัจจัยดึงดูดการลงทุนด้านอุตสาหกรรม

1) ถนน

ปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษา ขยายผิวการจราจร หรือสร้างเส้นทางใหม่ที่ได้มาตรฐานให้สามารถเข้าถึงพื้นที่ชุมชนต่างๆ ได้ และเชื่อมโยงกับถนนที่มีอยู่เดิมเป็นโครงข่ายที่สามารถเดินทางติดต่อกันได้ทั้งระดับชุมชน จังหวัด และภาค ทั้งในเขตชุมชนเมืองและนอกเขตชุมชนเมือง (ชนบท) รวมทั้งสามารถเชื่อมโยงไปยังระบบการขนส่งประเภทอื่นทั้งทางบก คือ รถไฟ รวมทั้งรถไฟฟ้าซึ่งอาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ (ตามรายละเอียดในบทที่ 3 ในเรื่องการคมนาคมขนส่ง) ทางน้ำ คือ ท่าเรือ และทางอากาศ คือ สนามบิน เพื่อให้สามารถรองรับปริมาณการใช้งานจริงที่มีในปัจจุบันและที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตทั้งการขนส่งผู้โดยสารและสินค้า

2) น้ำประปา

ปรับปรุงและขยายเครือข่ายการให้บริการน้ำประปาทั้งจากการประปาส่วนภูมิภาค บริษัท จัดสรรทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน) หรือหน่วยงานอื่น ให้สามารถเข้าถึงความต้องการของประชากรเนื่องจากในบางชุมชนเมือง พบว่า ประสบปัญหาด้านคุณภาพน้ำจากน้ำบาดาลเป็นอย่างมาก และโดยทั่วไปของพื้นที่ศึกษามักประสบปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการบริโภคและอุปโภค จึงจำเป็นต้องเร่งดำเนินการพัฒนาในด้านนี้อย่างเร่งด่วน

3) ไฟฟ้า

ปรับปรุงไฟฟ้าสาธารณะให้คงส่องสว่างได้และกระจายไปในพื้นที่ที่เสี่ยงต่อการเกิดอาชญากรรม รวมทั้งตามถนนและชุมชนต่างๆ อย่างทั่วถึง เพื่อลดอุบัติเหตุและอุบัติเหตุ

4) ระบบการสื่อสาร

กระจายจุดบริการการรับรู้ข่าวสารและบริการเสียงตามสายไปตามชุมชนต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างภาครัฐและประชาชนในด้านต่างๆ และส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการรับรู้ข่าวสาร และเสนอแนะแนวทางการพัฒนา ตลอดจนปัญหาที่มีในพื้นที่ตนเองต่อรัฐได้ รวมทั้งปรับปรุงโทรศัพท์สาธารณะให้สามารถใช้งานได้และขยายการให้บริการออกไปให้มากกว่าเดิม

5.3.3 ที่อยู่อาศัย

สร้างที่อยู่อาศัยสำหรับแรงงานภาคอุตสาหกรรมส่วนใหญ่ในเขตชุมชนเมืองจังหวัดชลบุรีซึ่งเป็นผู้มีรายได้น้อยในลักษณะการเช่าหรือขายผ่อนในอัตราต่ำกว่าท้องตลาดหรือประมาณร้อยละ 10 ของรายได้ขั้นต่ำโดยทั่วไปของแรงงานภาคอุตสาหกรรมในเขตชุมชนเมืองจังหวัดชลบุรี เพื่อลดปัญหาชุมชนแออัดที่มีในปัจจุบัน ซึ่งเป็นการสร้างภูมิทัศน์ที่ดีให้กับเมือง ลดปัญหาทางด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม รวมทั้งเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับแรงงานด้วย

5.2.4 ด้านบริการทางสังคม

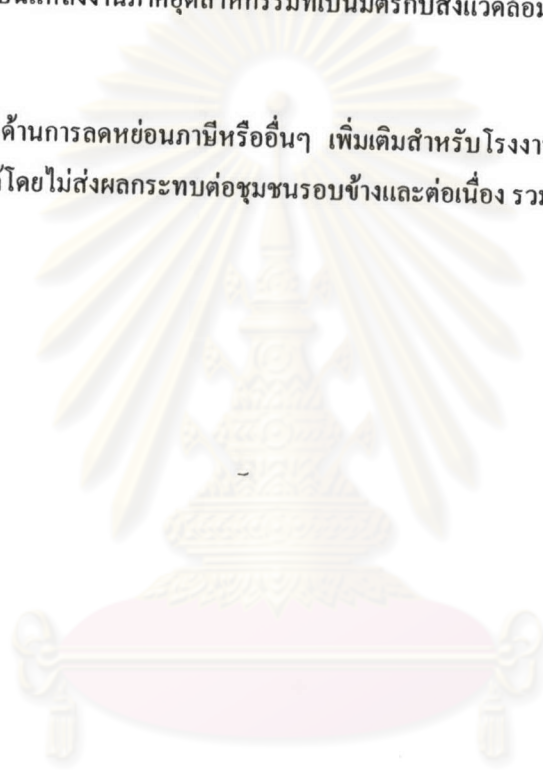
เพิ่มบุคลากรทางการแพทย์ให้มากขึ้น และให้ความรู้แก่ประชากรในการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยขั้นพื้นฐานด้วยตนเอง เพื่อลดภาระการรับบริการทางด้านสาธารณสุข

5.2.5 ด้านกฎหมาย

ใช้มาตรการทางด้านผังเมืองควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดิน และใช้มาตรการทางด้านสิ่งแวดล้อม ควบคุมปัญหาจากมลพิษอุตสาหกรรมที่จะเกิดขึ้นในปัจจุบันและอนาคตอย่างจริงจังและเข้มงวด เพื่อช่วยให้เมืองมีสภาพน่าอยู่อาศัยและเป็นแหล่งงานภาคอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

5.2.6 ด้านภาษี

ให้สิทธิพิเศษด้านการลดหย่อนภาษีหรืออื่นๆ เพิ่มเติมสำหรับโรงงานที่สามารถควบคุมและจัดการกับปัญหามลพิษของตนได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชนรอบข้างและต่อเนื่อง รวมทั้งระบบนิเวศวิทยาโดยรวม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย